

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA
CYKL KSZTAŁCENIA OD 2025/2026 DO 2028/2029

OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE				
Tytuł przedmiotu	SEMINARIUM DOKTORANCKIE			
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Szkoła Doktorska Uniwersytetu Rzeszowskiego			
Typ przedmiotu (obowiązkowy, fakultatywny)	przedmiot obowiązkowy			
Rok/semestr	rok I -IV, semestr: I - VII			
Dyscyplina	Nauki prawne			
Język wykładowy	język polski/język angielski			
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Grzegorz Maroń			
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/osób prowadzących przedmiot	Grzegorz Maroń			
Wymagania wstępne	Wykształcenie akademickie na poziomie studiów magisterskich. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Znajomość języka obcego na poziomie B2.			
STRESZCZENIE PRZEDMIOTU				
(syntetyczny opis treści oraz celów przedmiotu; 100-200 słów)				
Celem przedmiotu <i>Seminarium doktoranckiego</i>, jest poszerzenie i rozwinięcie u Doktoranta uporządkowanej wiedzy oraz umiejętności w zakresie nauk prawnych, zwłaszcza zaś teorii i filozofia prawa, umożliwiających samodzielne i efektywne prowadzenie badań naukowych w tej subdyscyplinie jurysprudence. Zajęcia są ukierunkowane na przyswojenie przez Doktoranta przedmiotowej i metodologicznej specyfiki ogólnych nauk prawnych, ich głównych obszarów i kierunków badawczych, najważniejszych ustaleń i postulatów, dorobku ich głównych reprezentantów, współczesnych wyzwań. Zamierzeniem Seminarium doktoranckiego jest merytoryczne przygotowanie Doktoranta do podjęcia i poprawnej realizacji projektu badawczego w postaci napisania i obrony teoretyczno-prawnie sprofilowanej rozprawy doktorskiej, mającej za przedmiot oryginalne rozwiązanie problemu naukowego zgodnie z wymogami ustawowymi przewidzianymi w tym względzie.				
EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU I METODY WERYFIKACJI				
Symbol efektu uczenia się	Zakładane efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK (symbol)	Forma zajęć dydaktycznych (w., ćw., itp.)	Metody weryfikacji (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt itp.)
Wiedza: Lp.	zna i rozumie, posiada wiedzę			
P8S_WG1	Posiada rozległą wiedzę teoretyczną, podparta doświadczeniem badawczym i zna aktualny dorobek naukowy w tym światowy z zakresu odbywanego kształcenia w dyscyplinie naukowej: nauki prawne, a także zna zagadnienia ogólne z zakresu dyscyplin pokrewnych, z tematu zainteresowań badawczych	P8S_WG	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja

	w stopniu pozwalającym na potwierdzenie bądź obalenie istniejących paradygmatów.			
P8S_WG2	Zna kierunki rozwoju badań naukowych w dyscyplinie naukowej nauki prawne i najnowsze odkrycia, w tym także światowe w dyscyplinie w której odbywa się kształcenie.	P8S_WG	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
P8S_WG3	Zna, rozumie i potrafi stosować pojęcia używane przez naukowców i specjalistów w dyscyplinie nauk prawnych i dyscyplinach pokrewnych w języku rodzimym i obcym, wiodącym dla dyscypliny.	P8S_WG	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
Umiejętności: Lp.	<i>potrafi</i>			
P8S_UW1	W oparciu o posiadaną wiedzę z różnych dziedzin nauki potrafi identyfikować i rozwiązywać problem badań naukowych, definiować cel, formułować hipotezę i przedmiot badań naukowych, dobierać i doskonalić techniki, metody i narzędzia badawcze oraz wnioskować na podstawie wyników badań naukowych.	P8S_UW	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
P8S_UW2	Potrafi dobrać i wykorzystać dostępną literaturę naukową do diagnozowania i rozwiązywania problemów badawczych oraz działań innowacyjnych w prowadzonej pracy badawczej a także zastosować właściwy warsztat do tworzenia nowych elementów dorobku naukowego.	P8S_UW	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
P8S_UW3	Wykorzystując posiadaną interdyscyplinarną wiedzę do analizowania i oceny wyników badań naukowych, prac eksperckich i pozostałych opracowań naukowych potrafi formułować opinię, w tym także krytyczne sądy.	P8S_UW	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
P8S_UK6	Potrafi publicznie przemówić, by zaprezentować wyniki badań naukowych oraz uczestniczyć w dyskusji na tematy naukowe, społeczne i zawodowe w międzynarodowym środowisku, posługując się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego.	P8S_UK	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja
Kompetencje społeczne: Lp.	<i>jest gotów</i>			
P8S_KK1	Jest przygotowany do	P8S_KK	seminarium	wypowiedź

	przeprowadzania krytycznej oceny dorobku w ramach dyscypliny naukowej nauki prawne oraz do krytycznej oceny wkładu wyników własnej działalności badawczej w rozwój naukowy dyscypliny, w której odbywa kształcenie.			ustna, dyskusja
P8S_KK3	Dzięki posiadanej rozległej wiedzy rozwiązuje różne problemy poznawcze i praktyczne.	P8S_KK	seminarium	wypowiedź ustna, dyskusja

FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WYMIAR GODZIN I PUNKTÓW

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw./Konw.	Lab.	Prakt.	Inne	Liczba pkt. ECTS
I - VII	-	-	-	-	7 x 15 godz. -105 godz.	7 x 2 ECTS – 14 ECTS

METODY DYDAKTYCZNE

- dyskusja naukowa,
- studium literatury naukowej, orzecznictwa, aktów normatywnych
- krytyczno-ocena analiza postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej

TREŚCI PROGRAMOWE

semestr I:

- Temat 1: Ogólne nauki prawne.
- Temat 2: Problem dystynkcji teorii i filozofii prawa.
- Temat 3: Główne obszary badań teorii i filozofii prawa.

semestr II:

- Temat 1: Podstawowe kierunki (szkoły) filozoficzno-prawne (cz. 1).
- Temat 2: Podstawowe kierunki (szkoły) filozoficzno-prawne (cz. 2).
- Temat 3: Podstawowe kierunki (szkoły) filozoficzno-prawne (cz. 3).

semestr III:

- Temat 1: Pojęcie prawa i problem granic prawa.
- Temat 2: Źródła prawa.
- Temat 3: Zagadnienia obowiązywania prawa.

semestr IV:

- Temat 1: Argumentacja prawnicza.
- Temat 2: Wykładnia prawa.
- Temat 3: Wnioskowania prawnicze.

semestr V:

- Temat 1: Prawo a inne porządki normatywne (moralność, religia, zwyczaj...).
- Temat 2: Sprawiedliwość.
- Temat 3: Słuszność i Miłosierdzie.

semestr VI:

- Temat 1: Zasady wymiaru sprawiedliwości.
- Temat 2: Zasady postępowania sędziów.
- Temat 3: Język prawniczy.

semestr VII:

- Temat 1: Uzasadnienie orzeczenia jako typ wypowiedzi prawniczej.
- Temat 2: Specyfika argumentacji sądowej.
- Temat 3: Eksplanacyjność i perswazyjność źródeł nieprawnych w uzasadnieniach orzeczeń.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

Ocenie podlega ciągła praca doktoranta w każdym semestrze i roku akademickim w zakresie: realizacji badań, poszerzania wiedzy, studiowania literatury i innych źródeł, zaangażowania oraz postępów w przygotowaniu rozprawy doktorskiej.

Przedmiot kończy się po każdym semestrze realizacji:

zaliczenie – zal.,

niezaliczony – nza.

Wymagania

Przy ocenie z przedmiotu stosuje się odpowiedni procent uzyskanych punktów:

- **do 60% - niezaliczony** - doktorant nie robi postępów w zaplanowanych i uzgodnionych z promotorem badaniach naukowych, nie poszerza wiedzy, nie studiuje lektur, aktów normatywnych, orzecznictwa, nie uczestniczy w merytorycznej dyskusji, nie wywiązuje się z przydzielonych mu obowiązków naukowych;

- **61% - 100% - zaliczony** - doktorant robi postępy w zaplanowanych i uzgodnionych z promotorem badaniach naukowych, poszerza wiedzę, studiuje literaturę, akty normatywne i orzecznictwo, merytorycznie uczestniczy w dyskusji, wywiązuje się z wszystkich przydzielonych mu obowiązków naukowych

CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY DOKTORANTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny realizowane w kontakcie bezpośrednim wynikające z programu studiów	7 x 15 godz. – 105 godz.
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	6
Godziny realizowane samodzielnie przez doktoranta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	309
SUMA GODZIN	420
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS*	7 x 2 ECTS – 14 ECTS

LITERATURA

Literatura podstawowa:	B. Brożek, J. Stelmach, Metody prawnicze. Logika - analiza - argumentacja – hermeneutyka, Kraków 2004. S. Dąbrowski, A. Łazarska, Uzasadnianie orzeczeń sądowych w procesie cywilnym, „Przegląd Sądowy” 2012, nr 3, s. 9-35. A. Góra-Błaszczkowska, Pozaprocessowe znaczenie uzasadnień orzeczeń sądowych, [w:]: Sine ira et studio, red. T. Ereciński, P. Grzegorzczak, K. Weitz, Warszawa 2016, s. 124-135. M. Grochowski, I. Rzucidło-Grochowska (red.), Uzasadnienia decyzji stosowania prawa, Warszawa 2015. I. Rzucidło-Grochowska, Strategie i techniki formułowania uzasadnień orzeczeń sądowych, RPEiS 2017 nr 2 s. 59-72. S. Lewandowski, Retoryczny wymiar uzasadnienia orzeczenia sądowego, „Przegląd Sądowy” 2022, nr 2, s. 7-22. E. Łętowska, Pozaprocessowe znaczenie uzasadnienia sądowego, „Państwo i Prawo” 1997, nr 5, s. 3-17. L. Morawski, Główne problemy współczesnej filozofii prawa, Warszawa 2005. J. Oniszczyk, Filozofia i teoria prawa, Warszawa 2012. J. Wróblewski, Uzasadnienie i wyjaśnienia decyzji sądowej, „Studia Prawno-Ekonomiczne” 1976 t. 16, s. 7-30. J. Zajadło (red.), Leksykon współczesnej teorii i filozofii prawa, Warszawa 2017. M. Zirk-Sadowski, Wprowadzenie do filozofii prawa, Warszawa 2021. G. Maroń, Integralność religijna sądziostwa oraz argumentacja religijna w amerykańskim procesie orzeczniczym, Rzeszów 2018. G. Maroń, Sądy, sędziowie i religia, Rzeszów 2021. G. Maroń, Odwołania do szkół filozoficzno-prawnych w uzasadnieniach orzeczeń polskich sądów, „Archiwum Filozofii Prawa i Filozofii Społecznej” 2020, nr 4, s. 65-79.
------------------------	--

	G. Maroń, Odwołania do filozofów w polskim orzecznictwie, „Krytyka Prawa. Niezależne studia nad prawem” 2019, t. 11, nr 4, s. 262–280. G. Maroń, Odniesienia do popkultury w uzasadnieniach orzeczeń polskich sądów, „Przegląd Prawa Publicznego” 2020, nr 5, s. 25-41. G. Maroń, Odwołania biblijne w uzasadnieniach wyroków sądowych. Komparatystyczne studium orzecznictwa polskiego, czeskiego i irlandzkiego, „Glosa - Prawo Gospodarcze w Orzeczeniach i Komentarzach” 2020, nr 1, s. 113-130. G. Maroń, Odwołania do literatury pięknej w uzasadnieniach orzeczeń sądowych, „Przegląd Sądowy” 2019, nr 1, s. 87-104. G. Maroń, Odwołania do filozofów w opiniach rzeczników generalnych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, „Europejski Przegląd Sądowy” 2019, nr 3, s. 16-23. G. Maroń, Odwołania biblijne w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i opiniach rzeczników generalnych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, „Przegląd Prawa Publicznego” 2019, nr 4, s. 9-24. G. Maroń, Odwołania do literatury pięknej w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny” 2019, Vol. 81, nr 2, s. 67-82. G. Maroń, Odwołania do filozofów w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, „Przegląd Prawa Publicznego” 2018, nr 12, s. 27-43. G. Maroń, Odwołania do literatury pięknej w opiniach rzeczników generalnych Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, „Przegląd Prawa Publicznego” 2018, nr 10, s. 11-28. G. Maroń, Odwołania do teoretyków prawa w uzasadnieniach orzeczeń Izby Karnej Sądu Najwyższego, „Prokuratura i Prawo” 2023, nr 3, s. 25-60.
Literatura uzupełniająca:	A. Dyrda (red.), Teoria i filozofia prawa: repetytorium, Warszawa 2021. A. Kotowski (red.), Wybrane zagadnienia teorii i filozofii prawa, Warszawa 2021. J. Zajadło, Po co prawnikom filozofia prawa, Warszawa 2024. J. Zajadło (red.), Fascynujące ścieżki filozofii prawa, Warszawa 2008. J. Zajadło, K. Zeidler (red.), Fascynujące ścieżki filozofii prawa 2, Warszawa 2021.

*(1 PUNKT ECTS ODPOWIADA OD 25 – 30 GODZIN CAŁKOWITEGO NAKŁADU PRACY DOKTORANTA, POTRZEBNEGO DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW)

Grzegorz Maroń

Data i podpis prowadzącego przedmiotu

.....

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej